

"โอกาสเติบโตของธุรกิจประมงไทยในซูดาน"

องค์การอาหารและเกษตรแห่งสหประชาชาติ (FAO) ให้การสนับสนุนด้านเทคนิคแก่ภาคประมงในซูดาน

เมื่อวันที่ 2 พฤษภาคม 2561 ณ เมืองคาร์ทูม ประเทศซูดาน องค์การอาหารและเกษตรแห่งสหประชาชาติ (FAO) ได้จัดประชุมสัมมนาผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในอุตสาหกรรมประมง เพื่อสนับสนุนเทคนิคด้านการประมง , เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ และการจัดเตรียมแผนงานด้านการลงทุนต่อกระทรวงทรัพยากรสัตว์ของซูดาน การประชุมสัมมนาเชิงปฏิบัติการครั้งนี้เป็นส่วนหนึ่งของงานที่ริเริ่มโดยองค์การอาหารและเกษตรแห่งสหประชาชาติ (FAO) จากการร้องขอของภาคประมง กระทรวงทรัพยากรสัตว์ของซูดาน การจัดประชุมสัมมนาโดยผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในครั้งนี้ ได้รับเกียรติจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรสัตว์ของซูดานมาเป็นผู้เปิดประชุมสัมมนา ในการกล่าวเปิดงานได้มีตัวแทนจากองค์การอาหารและเกษตรแห่งสหประชาชาติ (FAO) ประจำซูดาน กล่าวเน้นว่าภาคการประมงมีศักยภาพในการพัฒนาความมั่นคงทางอาหาร และพัฒนาคุณภาพชีวิตเกษตรกรในซูดาน ฉะนั้นจึงไม่มีเหตุผลเฉพาะซูดานประเทศเดียว โดยประเทศอื่น ๆ ในภูมิภาคเดียวกันสามารถเสริมสร้างเศรษฐกิจ และพัฒนาอุตสาหกรรมประมงภายในประเทศได้ องค์การอาหารและเกษตรแห่งสหประชาชาติ (FAO) ซึ่งมีความเชี่ยวชาญจะคอยช่วยเหลือรัฐบาล และพยายามพัฒนาในภาคส่วนที่มีความสำคัญ

ภาพ: FAO providing technical support to the fisheries sector in Sudan

ที่มา: Food and Agriculture Organization of the United Nations. (May 2, 2018)

เชี่ยวชาญด้านเทคนิคจากองค์การอาหารและเกษตรแห่งสหประชาชาติ (FAO) ซึ่งประจำในภูมิภาคต่าง ๆ กล่าวว่าการประชุมสัมมนาในครั้งนี้ได้รับความสนใจจากผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทั้งจากสถานทูตประจำองค์การสหประชาชาติ , องค์การระหว่างประเทศ และภาคเอกชน

การสนับสนุนด้านการประมงภายในประเทศของซูดาน

นอกเหนือจากการให้ความสนับสนุนเพื่อพัฒนาด้านการประมงจากองค์การอาหารและเกษตรแห่งสหประชาชาติ (FAO) ดังรายละเอียดในข่าวข้างต้นแล้วนั้น ในด้านการประมงของซูดานเองมีหน่วยงานและสถาบันที่เกี่ยวข้องโดยตรง ได้แก่ Federal Ministry of Animal Resources and Fisheries, Fisheries Administration, Fisheries Training Institute (Ministry of Animal Resources and Fisheries) นอกจากนี้ซูดานยังเป็นสมาชิกของ The Committee on Fisheries (COFI) และเข้าร่วมใน INFOSAMAK ซึ่งเป็นศูนย์กลางข้อมูลข่าวสารด้านการตลาดและให้บริการปรึกษาเกี่ยวกับสินค้าประมงในเขตประเทศแถบอาหรับ กฎหมายและระเบียบข้อกำหนดต่างๆ เกี่ยวกับกิจกรรมการทำประมง โดยรัฐบาลของรัฐ Red Sea ได้ส่งเสริมการสร้างศักยภาพด้านอุตสาหกรรมประมงน้ำเค็มให้สูงขึ้น เพื่อเป็นการเพิ่มความสามารถในการสร้างรายได้และความมั่นคงทางอาหารให้แก่ประชาชน และต้องการหาผู้เชี่ยวชาญทางด้านนี้เพื่อเป็นที่ปรึกษาและร่วมมือกันเพื่อพัฒนาอย่างยั่งยืน โดยในปี 2014 ได้จัดสรรงบประมาณลงทุนจำนวน 27,800 เหรียญสหรัฐฯ เพื่อสร้างพิพิธภัณฑ์สัตว์น้ำที่จัดแสดงปลาเขตร้อนและประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับการทำประมงอย่างยั่งยืนเพื่อสร้างรายได้และความมั่นคงทางอาหารให้ประชาชนได้ตระหนัก นอกจากนี้แล้วทางรัฐบาลได้มองหาความสนับสนุนการพัฒนาประมงน้ำเค็มอย่างยั่งยืนในรัฐ Red Sea ไปด้วย

ที่มา: มุลนิธิ สวค.

โอกาสทางธุรกิจของไทย

ซูดานเป็นประเทศที่มีศักยภาพในด้านการประมงเป็นอย่างมาก ทั้งการทำประมงน้ำจืดและการทำประมงน้ำเค็ม สำหรับการประมงน้ำเค็มนั้นซูดานมีชายฝั่งติดทะเลแดงที่ยาวถึง 850 กิโลเมตร และสำหรับการทำประมงน้ำจืดนั้นซูดานมีแม่น้ำไนล์ และแม่น้ำสาขาไหลผ่านในประเทศ ซึ่งแม่น้ำบลูไนล์ที่ไหลผ่านซูดานนั้นมีความยาวประมาณ 800 กิโลเมตร รวมทั้งมีเขื่อนและอ่างเก็บน้ำขนาดใหญ่หลายแห่งอยู่ระหว่างพื้นที่ที่แม่น้ำบลูไนล์และไวท์ไนล์ไหลผ่าน จึงมีทรัพยากรทางน้ำที่อุดมสมบูรณ์ การทำประมงส่วนใหญ่ของซูดานเน้นที่ประมงน้ำจืดเป็นหลัก ประมงน้ำจืดมีสัตว์น้ำหลากหลายชนิด ปลาที่พบได้มากคือ ปลากระพงแม่น้ำไนล์ (Nile perch) แต่ชาวซูดานไม่นิยมบริโภคปลากระพง ปลาที่นิยมบริโภคได้แก่ ปลานิล และในส่วนของ การเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ เริ่มมีการเพาะเลี้ยงกุ้งและมีบริษัทจากต่างชาติรวมทั้งไทยได้เข้าไปร่วมลงทุนในเรื่องนี้บ้างแล้ว โดยซูดานได้จัดพื้นที่ไว้ประมาณ 100,000 ไร่ เพื่อให้นักธุรกิจไทยเข้าไปลงทุนทำการเพาะเลี้ยงกุ้งในซูดาน

แม้ว่าชูดานจะมีทรัพยากรด้านประมงที่สมบูรณ์ แต่ปัจจุบันพบว่าปริมาณปลาและสัตว์น้ำที่นำมาเป็นอาหารและเป็นสินค้าส่งออกอยู่ในปริมาณไม่มากนัก การทำประมงน้ำเค็มยังทำได้ไม่เต็มศักยภาพตามที่ควรจะเป็น เมื่อเทียบกับความอุดมสมบูรณ์และความหลากหลายทางชีวภาพที่มีอยู่ เนื่องมาจากเทคโนโลยีการทำประมง เครื่องมืออุปกรณ์ รวมทั้งเรือประมงที่ใช้ยังไม่ทันสมัย ชาวชูดานส่วนใหญ่ทำประมงแบบพื้นบ้านดั้งเดิมโดยใช้เรือประมงขนาดเล็ก ออกหาปลาตามแนวปะการังไม่ห่างจากชายฝั่งมากนัก เรือประมงขนาดใหญ่ยังมีไม่มาก จึงทำให้ผลผลิตด้านการประมงยังมีจำกัด และนอกจากนี้วัฒนธรรมการบริโภคปลาของชาวชูดานนิยมบริโภคปลาสดที่จับมาได้ และไม่นิยมบริโภคสัตว์ประมงอื่นที่ไม่ใช่ปลา เช่น กุ้ง หอย ปู ล็อบสเตอร์ เป็นต้น เนื่องจากไม่สอดคล้องกับหลักศาสนาอิสลาม โรงงานแปรรูปสินค้าประมงในชูดานก็ยังมีไม่มาก และเป็นแบบพื้นบ้านดั้งเดิม ประกอบกับการที่ชูดานยังไม่มีให้นำเทคโนโลยีเข้ามาใช้มากนัก ทั้งในเรื่องการจัดเก็บสัตว์น้ำที่จับมาได้ให้สามารถรักษาคุณภาพไว้ได้นานโดยใช้ห้องเย็น การถนอมอาหาร รวมทั้งเรื่องของการแปรรูปสัตว์น้ำไปเป็นอาหาร ดังนั้นจึงมีสัตว์น้ำที่บริโภคไม่หมดถูกปล่อยทิ้งให้เน่าเสียไปเป็นจำนวนมากและไม่เกิดประโยชน์

หากมองในด้านของโอกาสแล้วถือเป็นเรื่องดีและเป็นโอกาสที่น่าสนใจของธุรกิจไทยที่มีความเชี่ยวชาญในด้านการแปรรูปอาหาร การถนอมอาหาร ซึ่งสามารถผลิตได้ด้วยเทคโนโลยีที่ทันสมัยและมีมาตรฐานรองรับในการที่จะเข้าไปลงทุนในด้านนี้ โดยอาจผลิตเป็นสินค้าอาหารจากสัตว์น้ำบรรจุกระป๋อง หรืออาหารทะเลแช่แข็งเพื่อส่งจำหน่ายยังต่างประเทศได้ อีกทั้งยังสามารถนำสัตว์น้ำที่ชาวชูดานไม่นิยมบริโภค เช่น กุ้ง หอย ปู ล็อบสเตอร์ มาเป็นวัตถุดิบสำหรับการแปรรูปได้เป็นจำนวนมาก และสามารถส่งขายได้ในราคาที่ย่อมเยา เพราะปัจจุบันสินค้าประมงสำหรับส่งขายต่างประเทศของชูดานนั้นยังมีเพียงเล็กน้อยเนื่องจากยังขาดแคลนเรื่องของเทคโนโลยีการแปรรูปอาหารที่จะนำมาใช้ในการแปรรูปสินค้าส่งออก ดังนั้นจึงเป็นโอกาสอันดีของธุรกิจไทยซึ่งมีความชำนาญในด้านนี้จะเข้ามาลงทุนในธุรกิจอาหารประมงแปรรูป และธุรกิจห้องเย็นเพื่อเก็บรักษาสินค้าประมงให้คงคุณภาพ ไม่เน่าเสียเพื่อการเก็บไว้บริโภคได้นานขึ้น หรือเพื่อการส่งออกขายยังต่างประเทศก็จัดได้ว่ามีโอกาสสูงมากเนื่องจากเทคโนโลยีด้านห้องเย็นในชูดานนั้นยังขาดแคลนเช่นกัน

นอกจากนี้ยังมีโอกาสทางด้านการทำประมงน้ำจืด เช่น การเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ อาทิ ปลานิล ในแถบบริเวณลุ่มแม่น้ำไนล์ ซึ่งยังมีการทำประมงน้ำจืดในชูดานไม่มากนัก จึงเป็นโอกาสอันดีสำหรับธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำอีกด้วย

ที่มา: มุลนิธิต สวค.

มาตรการสนับสนุนของภาครัฐ

รัฐบาลชุดานได้เพิ่มนโยบายเพื่อสนับสนุนการลงทุน กระตุ้นการลงทุนในชุดานให้มากขึ้น โดยมาตรการส่งเสริมการลงทุน โดยรูปแบบการส่งเสริมจะเป็นการให้สิทธิประโยชน์สำหรับการลงทุนในเขต Free Zone , Free market สำหรับกิจการที่อยู่ในเขต Suakin Free Zone และ Aljaily Free Zone สำหรับสิทธิประโยชน์ทางภาษีที่ได้รับ ได้แก่ ยกเว้นภาษีนิติบุคคลเป็นระยะเวลา 15 ปี , ยกเว้นภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาและยกเว้นภาษีนำเข้าและส่งออก สำหรับสินค้าที่ผลิตในเขต Free Zone ส่วนสิทธิประโยชน์อื่นๆ ได้แก่ เงินทุนและกำไรที่ได้จากการลงทุนในเขต Free Zone สามารถโอนออกได้อย่างเสรี จากชุดานไปยังประเทศต่างๆ ผ่านธนาคารที่อยู่ในเขต Free Zone

ที่มา: มูลนิธิ สวค.

นอกจากนี้รัฐบาลชุดานได้สร้างบรรยากาศทางเศรษฐกิจของชุดานให้เอื้อต่อการค้าการลงทุน เช่น ปรับปรุงระบบและกฎระเบียบเพื่ออำนวยความสะดวกให้แก่ักลงทุน การสร้างระบบ One stop shop ที่เป็นศูนย์กลางการติดต่อกับหน่วยงานราชการเพื่อลดขั้นตอนการขอใบอนุญาตการทำธุรกิจ และการปรับปรุงระบบโครงสร้างพื้นฐาน ถนน ท่าอากาศยาน และท่าเรือต่าง และสิ่งสำคัญที่รัฐบาลชุดานต้องการผลักดันให้เกิดขึ้นคือความร่วมมือกับภาคเอกชนทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ และยังสนับสนุนให้ภาคเอกชนชุดานทำธุรกิจกับต่างชาติมากขึ้น ทั้งยังมีนโยบายพัฒนาระบบ one stop service สำหรับภาครัฐ รวมไปถึงสร้างแพลตฟอร์มอีก็ฟเวอร์นเมนต์ (E-government platform) เพื่ออำนวยความสะดวกแก่ักลงทุนต่างชาติ

บทสรุปการวิเคราะห์

การลงทุนในอุตสาหกรรมประมงในประเทศชูดานยังมีโอกาสอย่างมาก เนื่องจากชูดานมีทรัพยากรสัตว์น้ำที่หลากหลายซึ่งเป็นต้นน้ำในห่วงโซ่มูลค่าของอุตสาหกรรมประมง แต่ขาดเทคโนโลยีที่ช่วยส่งเสริมการเพิ่มประสิทธิภาพในการทำประมง หลายประการ อาทิ เทคโนโลยีการจับสัตว์น้ำ อุปกรณ์สำหรับการประมงน้ำจืดและน้ำเค็ม เทคโนโลยีการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ เทคโนโลยีการจัดเก็บของสดและการแปรรูปสัตว์น้ำ เป็นต้น อีกทั้งทางภาครัฐให้การสนับสนุนผู้ประกอบการต่างชาติให้เข้ามาลงทุนในอุตสาหกรรมดังกล่าวของประเทศ โดยการจัดมาตรการต่างๆ ให้เอื้อต่อการเข้ามาลงทุนและเป็นที่ยึดดูใจของนักลงทุนทั้งในแง่ของการสนับสนุนทางภาษี การร่วมเป็นพันธมิตรทางธุรกิจ โครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ อย่างไรก็ตามสำหรับการลงทุนในอุตสาหกรรมประมงในชูดาน มีปัจจัยที่ต้องเตรียมแผนการจัดการให้รัดกุม เช่น การขนส่ง การพัฒนาพันธมิตรทางธุรกิจ และกฎระเบียบต่างๆ เป็นต้น